

Stortingets energi- og miljøkomité

Prop. 1 S (2019-2020) Olje- og energidepartementet

I Prop. 1 S (2019-2020) for Olje- og energidepartementet tar regjeringen opp flere temaer knyttet til fornybar energi, peker på viktige satsingsområder for FoU og understreker viktigheten av å legge til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom utbygging av fornybar kraftproduksjon. Dette er beskrivelser og ambisjoner på flere områder som Energi Norge fullt ut kan slutte seg til.

På Klima- og miljødepartementets område er det flere positive forslag i budsjettet som kan bidra til elektrifisering, det gjelder bl.a. støtte til grønn skipsfart, næringstransport og satsing på FoU. Slike tiltak innenfor ikke-kvotepiktig sektor, kombinert med CO2 avgifter, er viktige og krever ytterligere styrking framover om nasjonale mål skal realiseres.

Det er bred politisk enighet om at klimaendringene og arbeidet for å redusere global oppvarming er en av vår tids største utfordringer. Avgjørende for å lykkes i dette arbeidet, er å vri energiforbruket fra fossil til fornybar energi. Fornybarnæringen kan spille en sentral rolle i denne prosessen, og vi vil peke på forhold som vi mener må tillegges stor vekt i denne omleggingen.

7 Omtale av klima og miljørelevante saker

Klima- og miljøutfordringer er omtalt i kapittel 7. Om fornybarnæringen uttrykker regjeringen:

"Regjeringa vil at Noreg skal vere ein føregangsnasjon innan miljøvenleg energibruk og produksjon av fornybar energi. Eit hovudmål er at våre store og verdifulle fornybare energiressursar vert forvalta på ein god, langsiktig og berekraftig måte. For å styrkje utviklinga av miljøvenleg produksjon og bruk av energi er det grunnleggjande å ha langsiktige og stabile rammevilkår. Fleire verkemiddel medverkar i utviklinga av energisystema for framtida og lågutsleppssamfunnet, først og fremst miljøavgifter, direkte reguleringar og stønadsordningar."

Dette uttrykker mål og ambisjoner som er rimelige for fornybarnasjonen Norge. Energi Norge vil særlig framheve viktigheten av langsiktige og stabile rammevilkår. Vannkraften har de siste årene vært gjenstand for en rekke endringer i skattesystemet. Dette har medført netto skatteskjerpelse for en næring som allerede er underlagt den strengeste beskatningen.

I juni 2018 nedsatte regjeringen et utvalg som skulle gjennomgå kraftskattesystemet. Hovedoppgaven var å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer at samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vannkraftsektoren blir gjennomført.

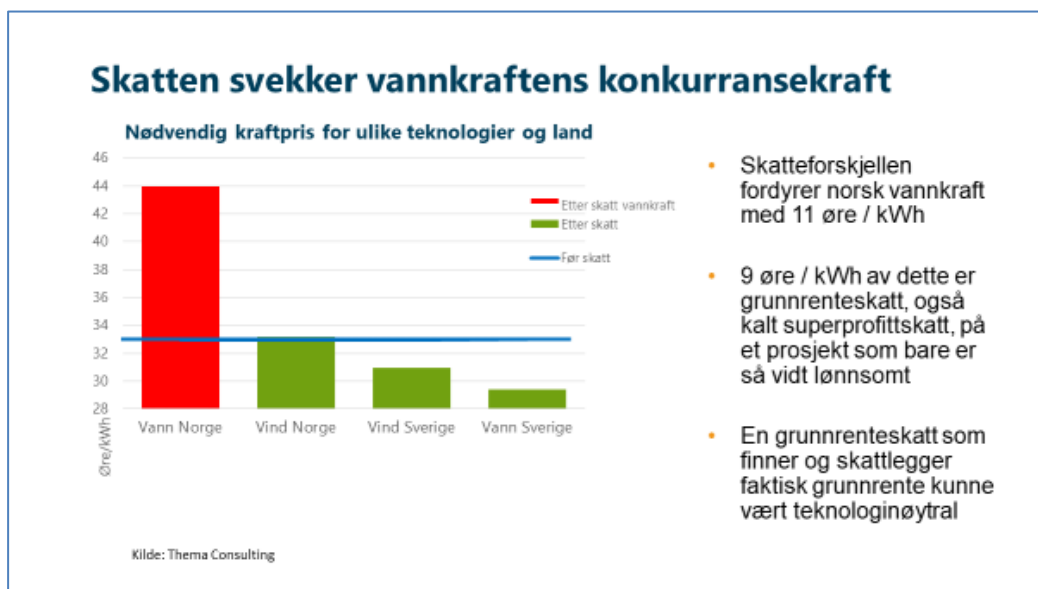
Utvalget la nylig fram sin rapport, NOU 2019: 16 *Skattlegging av vannkraftverk*. Dette er en rapport som primært sorterer under finanskomitéen og som i utgangspunktet kommer opp til politisk behandling på et senere tidspunkt. Rapporten omhandler imidlertid så sentrale rammevilkår for vannkraften og muligheten for å videreutvikle denne ressursen på en god måte, at Energi Norge sterkt vil oppfordre energi- og miljøkomitéen til å engasjere seg i denne prosessen.

Skattlegging av vannkraftverk

Dette er et tema som er sentralt i prosessen med elektrifisering av energibruken. Regulerbar kraftproduksjon blir viktigere i et system med stadig mer uregulerbar kraftproduksjon. Dette er en utfordring regjeringen erkjente og uttrykte i mandatet da ekspertutvalget ble nedsatt.

I den nylig framlagte rapporten drøfter utvalget under hvilke betingelser dagens grunnrenteskatt ikke hindrer investeringer og peker på at disse betingelsene i liten grad er oppfylt. Utvalget legger til grunn at slike imperfeksjoner, som konsolideringsmodellen med krav om offentlig eierskap, må løses utenfor skattesystemet. Utvalget konkluderer likevel med å anbefale videreføring av dagens grunnrenteskattmodell og treffer derfor dårlig med hensyn til å redusere problemene med dagens kraftverksbeskatning.

Utvalget foreslår å fjerne kommunale ordninger og samtidig skjerpe grunnrenteskatten. Energi Norge har over lang tid pekt på at det er *utformingen* av grunnrenteskatten som hindrer gjennomføring av lønnsomme investeringer i modernisering og utvidelser av gamle kraftverk, noe figuren nedenfor illustrerer:

Alle partier på Stortinget har i sine partiprogrammer påpekt behovet for å legge til rette for opprusting av vannkraften. Utvalgets forslag bidrar ikke til dette, og forslagene har utløst sterkt negative reaksjoner fra så vel vertskommunene for kraftanleggene som fra kraftselskapene og deres eiere. Fornybarnæringen er opptatt av å legge igjen verdier der kraften produseres. Utvalgets forslag vil svekke den lokale oppslutningen om noe vi trenger mer av, nemlig fleksibel, fornybar kraftproduksjon.

Energi Norge er urolig for at utvalgets mislykkede forsøk på å redusere barrierene for videre utvikling av vannkraften, vil føre til at prosessen med å få på plass et investeringsnøytralt kraftskattesystem skyves ut på ubestemt tid.

Vennlig hilsen
Energi Norge

Knut Kroepelien
Adm. direktør